

المسلم والترفيه واللعب

So Muslim a go so Kapanmbatmbang a go kanggitagita'

(al Khutbah 23)

Ki: Alim Hassanor M. Alapa

al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْ فُسْنَا وَسَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَلَّا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ
عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهَدْيِهِ إِلَى يَوْمِ
الدِّينِ ... وَبَعْدُ:

فِيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastānuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa sallama wa alā ālihi wa sabhihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīan fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn.

So langowan a podipodi ago so samporna a bantog na rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, ago mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, ago so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) , na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salingogopa' iyan a phakatoro' on.

So Islām na agama a kamamataan, a kna' o ba maaalangalang ko kawankawangan o antaan o manga pamikiran a da' a ba on kamataani, ogaid na skaniyan na matatago' a pd o manosiya sii ko lopa' o kamamataan a makamomoayan. Di niyan ipndolona so manosiya sa ba lagid siran o manga malāikat a adn a manga papak iran, ogaid na ipndolona' iyan siran sa manga manosiya siran a pkhan siran ago pzung siran ko manga padian.

Sabap roo na da niyan kiran patorayin o ba mabaloy so langowan a katharo' iran a palaya' dn tadm ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), a go so kaggn'k iran na palaya dn kapamimikiran, na so langowan o pamakin'gan iran na palaya dn Qur'ān, na so iddkha' iran na palaya dn sii sa masjid, ogaid na tiankd iyan kiran sabap ko waraan iran a inadnan kiran o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), a sabnar a inadn siran a pkhababaya' siran, a go gii siran zonor, a go gii siran manmbatmbang, sa lagid o kiaadna niyan kiran a pkhan siran a go phaginom siran.

So Muslim na Giimbagobago:

Sabnar a miangimporoan so kaporo' o kaniniawa'i ko sabaad ko manga Sahābah o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa aya kata'o iran na khabaloy so kamarasimba a aya iran bo' paparangayan sa tialikhodan iran so langowan a sawitan ko doniya sa di siran phanmbatmbang, sa tatatapn iran so pikir iran a go so kailay ran a makababantak sa alongan a maori, sa tatawarangn iran so doniya.

Sa pamakin'gn tano so thothol o Sahābah a so Handalah al Usaydī, a pd ko manga panonorat o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa pitharo' iyan a:

Hay! Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) igira a maaadn kami sii rka a pphakitadman ka rkami so Naraka a go so Sorga', na lagid o ba ami pkhailay sa kasasandngan ami sa so dn so dow a mata mi, na a may ka liminiyo kami phoon rka, na go kami panaliya'i o manga karoma, a go so manga wata' ami, na pkhalipatan ami so kadaklan on?!!

Na pitharo' o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a, Ibt ko makapapaar ko ginawa ko, ka mataan a o matatap kano ko katatadmi niyo ko pd sa tadm ko Allāh, ko katatago' iyo rakn (sa di dn maalin) na phayagan kano o manga malāikat na amongn kano iran ko manga igaan iyo, a go balakn kano iran ko manga lalan iyo, ogaid Hay! Handalah, na kambagobago aki, ko oman i masa, sa kiasoy niyan oto sa miakatlo ankoto a kambagobago.

So Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na Manosiya:

Miaadn so kaoyagoyag iyan a iringa' a maporo' ko kaoyagoyag o kamamanosiya'i a tarotop, a sii ko kabibintad iyan na giimanambayang, sa giimananankopan a go pnggoraok ko Kadnan iyan, a go pthindg ko manga kagagawii sa taman sa idaplak so manga palo niyan, a skaniyan sii ko bnar, na da' a phakabalamban on ko kapipikira niyan ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), ogaid na skaniyan na sii ko kaoyagoyag a go so manga taw, na manosiya a pkhababayaan iyan so manga pipiya, sa giimlangalangas, a go giimakizaliya', a go giimanmbatmbang, sa da' a ptharo'on iyan a rowar ko bnar.

Miaadn skaniyan a pkhababayaan iyan so kapipiya ginawa a go so langowan a khasabapan sankanan a kapipiya ginawa, sa ipkhagowad iyan so kamboko' a go so langowan a khasabapan on, a pd sa kapakambayadan, a go dokaw, a go phlindong ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), ko karata' iyan sa gii niyan tharoon a: Hay! Kadnan ko mlindong ako rka phoon ko awid a akal a go so kamboko'.

Go pd a miapanothol ko gii niyan kazandag a adn a sakataw a loks a babay a miakaoma on, sa pitharo' iyan on a: Hay! Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) pangni anka ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a pakasoldn ako niyan ko Sorga', na pitharo' iyan on a Hay! Ina'i giraw, mataan a so Sorga' na da' a phakasold on a loks!! Na miakagoraok so loks a babay, ka aya kata'o niyan on na di phakasold sa Sorga', na kagiya mailay oto o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na piayag iyan on so mapipikir iyan, a so kon so loks na di phakasold sa Sorga' a ba skaniyan loks, ogaid na pagadnn o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa kaadn a salakaw, sa phakasold on sa bagowataw a da katamaki, sa biatiya' iyan on so katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Mataan a skami na inadn ami siran sa kaadn (so manga bai a phamakasorga) na bialoy ami siran a manga raga a da katamaki, a mrzarza i omor (al Wāqī'āh 35-37).

So Manga Poso' na Phrotosn:

Go lagid anan a so manga Sahābah niyan a manga soti na gii si ran zasandag, gii siran khakala', a go gii siran gitagita', sa ipmbgay ran so kipantag o ginawa, a go smbag ko tawathawag o waraan, a go an makadkha' so poso', na so kapanmbatmbang a mapiya na giyanan i okit ko kitataros o kaphlalakaw san ko lalan o kapanagontaman a gianan na dlgn (lalan) a mawatan a khtasn.

Pitharo' Alī bin Abī Tālib a: Mataan a so manga poso' na phrotosn (ipndaplak) sa datar o kaphrotosa ko manga ginawa na plobaan iyo sa manga pipiya a ongangn.

Go pitharo' iyan a: Pakadkhaa niyo so manga poso' ko oman i masa, ka mataan a so poso' na igira miatgl na pkhabota.

Sa da' a marata' ko Muslim a kapanmbatmbang iyan ko khaliwanagan on so rarb iyan, sa da' a marata' on ko gii niyan kanggitagita' a go so manga pd iyan ko manga gitagita' a khapakay, asar ka di mabaloy a aya niyan parangay sii ko langowan o masa niyan sa kapita kagabi, a khalipatan iyan so langowan a ipapaliogat on a pd sa manga simba, a go idaplak ko kitindgn iyan ko kapanamar sa gianan i sabap a miatharo' a:

Bgan ka ko katharo' so pd sa kasandagan sa dianka a lagid o izaog ko pangn'nkn a pd sa timos.

Go di' khapakay ko manosiya o ba niyan baloya so m'nang o pd iyan a aya niyan balowin a kasandagan iyan, pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى)a:

Hay! Miamaratiaya di phagizawizawa a isa ka qawm a isa ka qawm, ka khasalak a so pphagizawizawn na mapiya a di skaniyan a gii magizawizaw (al Hujurāt 11).

Go di ron khapakay o ba pangmbaal sa thothol a kabokhag sa pantag bo' sa an pphakasinga' so manga taw a pphakan'g on, ka inipamagita' anan o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa pitharo' iyan a: So siksa' na sii ko taw a giimanothol sa thothol sa pphakasinga' so manga taw sa giimamokhag, so siksa' na sii rkaniyan.

So Manga Katmbangan a Halāl:

Adn a pimbarang a manga katmbangan, a go kapanmbatmbang a piakay o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ko manga Muslim, sa pantag sa katmbangan iran, a go phakatabang ko manga lawas iran ko kakhatonaya iran ko manga simba iran sa bontal a kakasag a kabagr, a go so kadaklan on na pd sa kapamintbntng a phakabgay

sa bagr, a phakaogop kiran ko gii ran kanjihad sa lalan ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa pd sankanan so:

So Kakhoya sa Kapalalagoy:

Miaadn so manga Sahābah a gii siran khoyakoya sa kapalalagoy, sa so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na pthankdn iyan kiran anan, sa miapanothol a s o Alī a siakaw o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so paras iyan, na skaniyan na mapasang i kapalalagoy a lagod.

Go miaadn so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a giimakikhoya ko karoma niyan a A'ishah, pitharo' o A'ishah a:

Miakikhoya rakn so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na inikhoya ko, sa miatatap dn anan na igira kiaolitan ako na pthabann ako niyan sa kakhoya.

So Kaplobd – Musāra'āh :

Sabnar a iniplobd o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) so mama a lomalankap so kabagr iyan a si Rukānah, sa iniplobd o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa madakl, sa miaganggana siran sa satiman a onta, na iniplobd skaniyan o Rasūl sa miakatlo, na oman siran mlobd na tabann so Rukānah, na kagiya ika tlo na miatharo' iyan a: Antonaa i ptharo'on akn ko familiya ko? So onta na kiyan a arimaw, na so ika dow a onta na mialagoy, na antonaa i ptharo'on akn ko ika tlo? Na pitharo' on o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a da kami maadn i ba ami rka timo'a so kaplobda mi rka a go so kaplapisa mi rka, kowa anka so manga ayam ka.

Sa piakambowat o manga Ulama sii sankā'i a Hadīth so kakhapakay o kapagorad sa kapalalagoy, mlagid o sii ko manga mama antaa ka sii ko manga babay a manga mahram, odi' na sii ko manga karoma, go pitharo' iran a so kapagorad a go so kaplobd na kna' o ba niyan mapahakada' so kaintad, a go so m' nang a go so kata'o, a go so kalbihan, a go so kala' o idad (omor), ka so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na gowani a ikhoya niyan so A'ishah na kialawanan so lima polo ragon a omor iyan.

So Kaphantas sa Pana' odi' na Bankaw:

Miaadn so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a pzagadan iyan so manga Sahābah niyan sii ko darpa' a giiphantasan, sa gii niyan siran pangoyatan sa gii niyan tharo'on a:

Pana kano ka sakn na pd iyo.

Go aya pamikiran o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na gianka'i a kapamana' na kna' o ba matag katmbangan odi' na gitagita', ogaid na sa soson ko bagr a inisogo' o Allāh so kaadna on pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

Go pagiyasa kano sa pantag kiran (a ridoay) ko khagaga niyo a pd sa bagr.

Go pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Tanodan a mataan a so bagr na so kapamana', pitharo' iyan sa miakatlo, go pitharo' iyan pn a: Palilogat rkano so kapamana' ka mataan a skaniyan na pd ko mapiya ko katmbangan iyo.

Ogaid na so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na inisapar iyan o ba mabaloy so pangangayamn a aya giiphantasan, lagid o manok a giyanan na kialayaman o manga Arab ko masa a jāhiliyyah a aya pantasan iran na so baraniyawa.

Sabnar a miailay o Abdullāh bin Umar a sogorompong a gii ran anan golawlaan na pitharo' iyan a: Mataan a so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ). na pimorkaan iyan so taw a kowaan iyan so adn a niyawa niyan a aya niyan balowin a giithindo'an.

Aya kiapmorka'i niyan san na kagiya matatago' on so kapkharingsa' o manga binatang a go so kapkhabinasa o manga lawas iran, a go so kapkhailang o manga tamok, sa di khapakay o ba mabaloy so giikapanmbatmbang o manosiya a sii makatana' ko karingasa' o kaadn a oyagoyag.

Sabap san na inisapar o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) so giikapakambolambolanga ko manga pangangayamn, sabap sa pd anan sa kaphringasaa ko binatang sa da' a gona niyan.

So Manga Katmbangan a Kakhoda':

Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

Go so Khayl, a go so Bigāl, a go so Hamīr (phisosonan anan a manga koda) ka an iyo kakhoda'i, a go parahiyasan (niyo) (Surah an Nahl 8).

Go pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

So koda' na matatago' ko bn'ng iyan so mapiya.

Go pitharo' o Umar a:

Pangndaon iyo ko manga wata' iyo so kapalalagoy, a go so kapamana', a go sagoon iyo kiran so kapzayaw iran ko manga likod a koda' sa kasayaw.

Go miapanothol a so Ibn Umar na pitharo' iyan a: So Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na piakapagorad iyan so manga koda' na bigan iyan so miaona (sa pirmiyo) sa palaya dn anan pangoyat a phoon ko Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ka kagiya giankanan a kakhoda' na kapamintbintng.

So koda' na tlo sosen, koda' a rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), go koda' a rk o manosiya, go koda' a rk o Shaytān, aya koda' a rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na skaniyan so koda' a i pphagipat ko lalan ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sii ko giikaphrang, so pman so koda' a rk o Shaytān na skaniyan so koda' a giindarmit, odi' na giiipanganggan, aya pman a koda' rk o manosiya na skaniyan so koda' a giiipagpr o manosiya sa gii niyan gonaan sa kakhaoyagan.

So Kapanganop:

Pd sa kapanmbatmbang a phakanggay a gona a tiankd o Islām na so kapanganop, a skaniyan ko kamataani ron na katmbangan a go kapamintbintng a go kazokat, mlagid o makapnggolalan sa kasangkapan ka lagid o pana' a go so bankaw, odi' na makanggolalan sa pangangayamn a babs, ka lagid o aso a go so darayo.

Da saparn o Islām so kapanganop inonta bo' sii ko dowā a maoolawla, sii ko masa a kapagiihram o taw sa Hadji a go Umrah, ka kagiya matatago' ko kalilintad a tarotop a lankap, a di ron phamono' a go di ron phakatoga' sa rogo' a baraniyawa, pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

Hay! miamaratiaya di niyo thogsa so aanopn a skano na magiihram.

Pitharo' iyan pn a:

Go hiaman rano so kathogs sa gilopa' ko tnday o kapagiihram iyo (al Mā'idah 95-96).

Ika dow a maoolawla, na so katatago' sa Makkah, sabap sa bialoy skaniyan o Islām a ingd a lomilintad a go khasarigan o langowan o kaadn a oyagoyag sa giithotogalin ko blangan iyan odi' na phlayog ko kawankawangan iyan, odi' na phagtho ko lopa' iyan sa lagid o kiatharo'a on o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Di khatogs so totogsn on, a go di khapata' so kayo ron, a go di khaporot so poporotn on.

So Kazator:

Pd anan ko lomalangkap a katmbangan a mizopasopak on so manga Ulama ko Hikmah ko kapapakay niyan a go so kamamakrūh niyan, a go so kahaharam iyan.

Pitharo' o homiaram on a adn a Hadīth a miakambowat a miakapoon ko Rasūl (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa kinisaparn iyan on, ogaid na so manga ala' i knal ko Hadīth na biatal iran ankanan a Hadīth, sabap sa so satoran na da mapayag inonta ko masa o manga Sahābah, na langowan a miatharo' a Hadīth a miakambowat on na batal, ka kagiya di maaadn ko masa o Rasūl (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ).

So pman so manga Sahābah na mizosopaka' siran on, Pitharo' Ibn Umar a skaniyan a satoran na marata' a di so gitagita' a Nard, so pman so Alī na pitharo' iyan a: Pd sa kandarnt. So pman so sabaad kiran na piakamakrūh niyan.

Adn pman a miapanothol a so sabaad ko manga Sahābah na piakay ran, ka lagid o Ibn Abbās, a go so Abū Hurayrah, Ibn Sīrīn, Hishām bin Urwah, Sa'id bin al Musayyib, a go so Sa'id bin Jubayr.

So pakaasal ankanan a kazator na so kapapakay niyan, sa da a miakaoma a titayan sa ba niyan hiaman, sabap sa kagiya giankanan a kazator na liyo pn ko kababaloy niyan a katmbangan na pkhabintng iyan so pamikiran.

Sa inisarat ko kakhapakay niyan anka'i a manga sarat:

- 1- Di niyan mataakir so manga waqto o sambayang, ka kagiya aya kapipiligro ankanan a satoran na so kapkhakana niyan ko manga waqto o manosiya sa pkhailang so manga paliogat a agama.
- 2- Da' a misaog on a kandarnt, kapaganggana'.
- 3- Siyapn o giizator a dila' iyan sa da' a matharo' iyan a manga rarata' ko masa a gii niyan kazator, sa o adn a masopak sankai a tlo a manga sarat na miaharam, sa di khapakay so kanggitagita' on.

So Kapamakin'g sa Manga Idayda' a go Boniboniyon:

Pd sa katmbangan a phakadkha' on so manga ginawa a go khatmbang on so manga poso', a go so manga pamamakin'gan na so kapagidayda, sa piakay skaniyan o Islām amay ka da' a misaog on a marata', a go di phakabonkat sa kagdam.

Go piakapiya ko masa a giikakhariyala', ka an makalangkap so kapipiya ginawa, a go so kapakadkha' o manga ginawa, ka lagid igira gawii a boka, a go sii ko giikambitiyara ko kakharoma'i, a go sii ko manga kandori, a go so Aqīqah, a go sii ko kiambawata', a go igira miakaoma so milayalayag.

Miakapoon ko A'ishah a karoma a Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a mataan a adn a piangaroma a babay o isa ko manga Ansār, na pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a Hay! A'ishah, ba da' a matatago' kiran a pd sa papakaradiyaan? A so manga Ansār na pkhababayaan iran so kaphapakaradiyaan.

Go miakapoon a thothol ko A'ishah a mataan a so Abū Bakr na somiold on na miaoma niyan on a dowā kataw a manga bagowaraga sii oto ko alongan a boka sa Hariraya, a gii siran magidayda na so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na ithatambon iyan so nditarn iyan, na riyasng siran o Abū Bakr, na siyawaan o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a paras iyan, na pitharo' iyan a: Awa' inka siran hay Abū Bakr, ka mataan a gawii imanto a Īd (Kariyala').

Sa katii so manga sankot a patoray so kasiyapa on, sii ko btad o kapagidayda':

- 1- Mabaloy so bandingan o idayda' a di makasopak ko parangay o Islām, a go so manga nda'o niyan, sa amay ka giankoto a idayda' na aya ipzogo' iyan na so pakabrg ko kainoma on, na so katonaya on na harām, a go so kapamakin'ga on.
- 2- Khabaloy so bandingan ankanan a idayda' a kna' o ba phakabinasa ko Islām, ogaid na so okit o gii ron magidayda' na khitogalin iyan phoon ko kapapakay san ko blangan a kahaharam, sabap ko kaaadn on o kazadoratan (dance) a harām, odi' na so katago' on o kapakazokhayaw o kabaya' a phakabonkat ko kagdam, a khasabapan sa pitna a mala'.
- 3- Lagid oto a so agama na pnggarobatn iyan so kathabowakar sii ko langowan taman, apiya sii ko manga simba, na antonaai pamikiran ka ko kathabowakar ko kakhalamilami, a go so kapkhasndod on o manga oras, a giankanan a oras na skaniyan dn so kaoyagoyag.

Da' a sankaan a so kathabowakar ko langowan a galbk a mapapakay na pkhakan iyan so oras o manga paliyogat, sa gianan i kiatharo'a on a:

Da' a miailay akn a kathabowakar inonta bo' a sii ko kilid iyan so kabnar a miadadas.

- 4- So taw na skaniyan dn i pzmbag sa ginawa niyan, amay ka so idayda' na maphakazokhayaw niyan so kagdam iyan, sa khasogo' iyan ko marata' a galbk, sa aya phangalandada on na so kabaya' iyan a kabibinatangi san ko kagdam iyan a kaniniyawa'i na paliogat on so kapananggila'i niyan sankanan a idayda', ka an iyan maoln so langowan a lalan a khasabapan sa kakhabayog iyan san ko pitna a mala'.
- 5- Pd sa kaoopakatan a mataan a so idayda' na harām igira minisarta on so harām a salakaw ron, ka lagid o kabaloy niyan a sii ko darpa' a phaginoman sa pakabrg, odi' na adn a manga tinggalawas on a manga babay, ka gianan so inipangangalk o Rasūl, ko manga pagtaw niyan, a khasabapan sa siksa' a mala', pitharo' iyan a:

Maginom dn so pd ko manga ummat akn sa pakabrg, sa mbthowan iran sa ngaran a salakaw ko ngaran iyan, sa phagidayda sii ko zaronsarongan iran so manga pagiidayda' a manga babay, sa ithambon kiran o Allāh so lopa' na pakapmbalowin iyan siran a manga amo' a go manga baboy (maana a khabinasa so paparangayan iran sa lawan ko amo' a go so baboy).

Kna' o ba patoray a mabaloy so kabinasa anka'i a manga taw a kabinasa a bontal, ogaid na skaniyan so kabinasa a aya dn a khaantiyor na so manga ginawa iran a go so kapninyawa iran, sa phakasayan siran ko manga amo' a go so manga baboy ko paparangayan iran.

Sabap sankai a miangaaloy na paliogat ko sanang a Musim a makilala niyan sa mapayag so bontal o Islam sa misibay niyan ko langowan a paparangayan a go galbk a salakaw ron sa mada' on so kaparampang a go so kazasanka'. Sabap sa oman i Muslim na skaniyan na pphanolon a matolangd sii ko Islam. Ya Allāh baloya kami nka a sondaro' o Islam a makapagiiyasa' ko apiya antonaa a masa a go darpa' sa malinding ami so agama nka ko langowan a kabinasaan.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kullī dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.